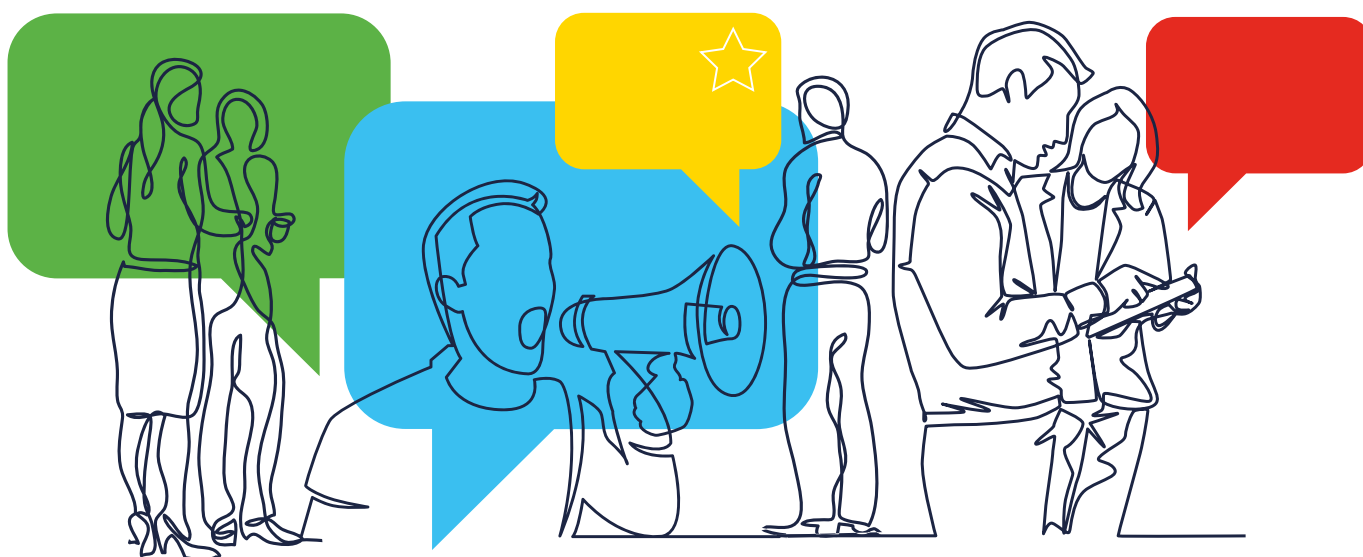

VYUŽIJTE NAŠE MATERIÁLY A ŠKOLENÍ

EVROPSKÁ OBČANSKÁ INICIATIVA

Jak připravit návrh evropské
občanské iniciativy

VYUŽIJTE NAŠE MATERIÁLY A ŠKOLENÍ – DISKUTUJTE -
KONTAKTUJTE ZKUŠENĚJŠÍ - NECHTE SI PORADIT

| OBSAH

Registrace vaší evropské občanské iniciativy	3
Příprava textu vaší evropské občanské iniciativy	4

1

Registrace vaší evropské občanské iniciativy

Evropská občanská iniciativa dává občanům výjimečnou příležitost prezentovat konkrétní požadavek nejkompetentnějším tvůrcům evropské politiky a požádat Evropskou komisi (dále jen „Komise“), aby v dané věci navrhla právní předpis, spadá-li do její pravomoci. Pokud se organizátorům iniciativy podaří získat 1 milion prohlášení o podpoře, může se Komise rozhodnout předložit ve věci právní akt. V takovém případě je zahájen tzv. legislativní postup, na kterém se ve většině případů spolurozhodováním podílí Evropský parlament a Rada Evropské unie (v některých případech pouze Rada).

Prvním oficiálním krokem, který musí organizátoři iniciativy splnit, je nechat navrhovanou iniciativu zaregistrovat Komisí. Aby mohla být iniciativa zaregistrována, musí být splněny následující čtyři podmínky:

- byla vytvořena skupina organizátorů a zvoleny kontaktní osoby Eventuálně byl pro účely správy iniciativy založen právní subjekt a byl určen zástupce skupiny organizátorů, aby jménem právního subjektu jednal;
- navrhovaná iniciativa nesmí zjevně spadat mimo pravomoci Komise, které ji opravňují k předkládání návrhů právních aktů EU pro účely provádění Smluv
- navrhovaná iniciativa není zjevně zneužívající, bezdůvodná nebo šikanózní
- navrhovaná iniciativa není zjevně v rozporu s hodnotami Unie uvedenými v článku 2 Smlouvy o Evropské unii – jde zejména o tyto hodnoty: respektování lidské důstojnosti, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv, včetně práv osob patřících k menšinám, pluralismus, nepřipustnost diskriminace, dále tolerance, spravedlnost, solidarita a rovnost žen a mužů – a v Listině základních práv Evropské unie.

U všech iniciativ, jejichž registrace byla doposud zamítnuta, bylo konstatováno, že spadají „zjevně mimo rámec pravomocí Komise“. Zamítavá stanoviska lze dohledat v datábázi Komise.

Tyto pokyny vám pomohou s přípravou návrhu iniciativy a poskytnou vám představu o pravomocích Komise. Do nich musí vaše iniciativa spadat, aby mohla být zaregistrována.

2

Příprava textu vaší evropské občanské iniciativy

Následující text se týká jednotlivých částí návrhu iniciativy, které budete muset za účelem registrace poskytnout. Tyto prvky návrhu budou také zveřejněny na oficiálních stránkách věnovaných evropským občanským iniciativám, pokud bude registrace vaší iniciativy potvrzena. **Komise poskytne překlad obsahu iniciativy** (názvu a cílů), včetně textu přílohy o délce max. 5000 znaků, do všech úředních jazyků Unie.

| Název (maximálně 100 znaků):

Vymyslet název zřejmě nebude při přípravě registrace tím nejsložitějším krokem, zejména pokud již budete mít jasnější představu o zbytku návrhu. Název však nepodceňujte. Mějte na paměti, že bude velmi důležitou součástí vaší „značky“, spolu s vizuální identitou (např. logem).

Shromáždit jeden milion podpisů není hračka. Budete muset přesvědčit tisíce občanů, kteří s předmětem vaší iniciativy nemusí být vůbec obeznámeni. Vhodně zvolený název vám může tento úkol usnadnit – už jen tím, že přitáhne jejich pozornost.

| Cíle (maximálně 1 100 znaků bez mezer):

Bude třeba uvést, jaký právní akt (který typ evropského právního opatření) by Komise měla podle vás navrhnout:

- Musí spadat do některé z politických oblastí, v nichž má Komise pravomoc jednat.
- Může se jednat o závazný nebo nezávazný právní akt (např. o doporučení).

Pozor: Pro některé oblasti platí, že i pokud EU přijme závazné právní předpisy, neznamená to, že dojde k harmonizaci právních předpisů členských států.

Tipy

- Připravte si zkrácenou i plnou verzi názvu iniciativy. Zejména pokud její téma bude technické povahy, zkrácený název nemusí stačit k vystihnutí vašich cílů. I zkrácená verze je ale důležitá – především pokud povedete kampaň v sociálních médiích.
- Zvažte také, jak bude název vypadat po překladu do jiných jazyků – z pohledu občanů by měl znít přesvědčivě, a to nejen v češtině, ale i v ostatních evropských jazycích.
- S názvem neotálejte až do posledního okamžiku před registrací. Chcete-li se o názvu poradit s partnery, kteří vám budou pomáhat s kampaní, obraťte se na ně ihned. Může chvíli trvat, než se všichni na názvu shodnete.

Cíle formulujte jasně a stručně. Hlavní cíle by měly jasně stanovit, co má být výsledkem vámi navrhované iniciativy. Například:

- Iniciativa „Skoncijme s ekocidou v Evropě: Občanská iniciativa za uznání práv Země“:
“1. Kriminalizovat ekocidu a zajistit, že fyzickým a právnickým osobám bude moci být přičítána odpovědnost za spáchání ekocidy podle zásady nejvyšší odpovědnosti. 2. Zakázat a eliminovat ekocidu na evropském území včetně mořských oblastí spadajících do působnosti právních předpisů EU, včetně takových činů mimo EU spáchaných právníky osobami registrovanými v EU nebo státními příslušníky EU. 3. Stanovit přechodné období s cílem umožnit přechod na udržitelné hospodářství

| Jaké má Evropské unie pravomoci?

Kompetence EU jsou vymezeny v evropských Smlouvách (články 2 až 6 Smlouvy o fungování EU – SFEU).

Výlučná pravomoc (viz článek 3 Smlouvy o fungování EU)	Sdílená pravomoc (viz článek 4 Smlouvy o fungování EU)	Pravomoc provádět činnosti, jimiž EU podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států (viz článek 6 Smlouvy o fungování EU)	Pravomoc přijímat opatření, v rámci kterých členské státy musí koordinovat své politiky (viz článek 5 Smlouvy o fungování EU)
<ul style="list-style-type: none"> • celní unie • stanovení pravidel hospodářské soutěže nezbytných pro fungování vnitřního trhu • měnová politika pro členské státy, ve kterých se platí eurem • ochrana biologických zdrojů v mořích v rámci společné rybářské politiky • společná obchodní politika <ul style="list-style-type: none"> - uzavírání mezinárodních dohod - pokud jejich uzavírání vyžadují legislativní akty EU - pokud je jejich uzavření nutné k tomu, aby EU mohla vykonávat své vnitřní pravomoci - pokud jejich uzavření může mít dopad na společná pravidla nebo pozměnit jejich rámeček 	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní trh • sociální politika – omezeno na aspekty uvedené ve Smlouvě o fungování EU • hospodářská, sociální a územní soudržnost • zemědělství a rybolov, vyjma zachování biologických mořských zdrojů • životní prostředí • ochrana spotřebitele • doprava • transevropské sítě • energetika • svoboda, bezpečnost a spravedlnost • otázky bezpečnosti v oblasti veřejného zdraví – omezeno na aspekty uvedené ve Smlouvě o fungování EU • výzkum, vývoj technologií a vesmírné programy • rozvojová spolupráce a humanitární pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana a zlepšování lidského zdraví • průmysl • kultura • cestovní ruch • obecné a odborné vzdělávání, mládež a sport • civilní ochrana • správní spolupráce <p>Právně závazné akty EU v těchto oblastech s sebou nenesou harmonizaci vnitrostátních předpisů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hospodářská politika • politika zaměstnanosti • sociální politiky

Tip

- Cíle formulujte jasně a konkrétně!

Ustanovení Smluv, která považujete za relevantní pro navrhované opatření:

Musíte uvést minimálně jedno ustanovení Smlouvy, které podle vás Komisi opravňuje, aby ve vaší věci v rámci svých pravomocí jednala.

Oblasti politiky	Články Smluv (SFEU*, pokud není uvedeno jinak)
Zemědělství a rybolov	články 38-44
Rozpočet	Články 310-324
Civilní ochrana	Článek 196
Hospodářská soutěž	Články 101-109
Ochrana spotřebitele	Článek 169
Kultura	Článek 167
Celní předpisy	Články 30-33
Rozvojová spolupráce	Články 208-213
Hospodářská a měnová politika	Články 119-144
Vzdělávání, odborná příprava, mládež a sport	Články 165-166
Zaměstnanost a sociální věci	Články 145-161
Energetika	Článek 194
Rozšíření EU	SEU* - Článek 49, Článek 212
Životní prostředí a oblast klimatu	Články 191-193
Zahraniční obchod	Články 206-207
Boj proti podvodům	Článek 325
Bezpečnost potravin	Články 43, 168-169
Volný pohyb: Osoby Služby Kapitál	Články 45-55 Články 56-62 Články 63-66
Humanitární pomoc	Článek 214
Průmysl a podnikání	Článek 173
Informační společnost	Články 179-190
Vnitřní trh a volný pohyb zboží	Články 26 - 29, 114, 115
Právo, svoboda a bezpečnost Politiky týkající se hraničních kontrol, azylu a imigrace Justiční spolupráce Policejní spolupráce	Články 67-89 Články 77-80 Články 81-86 Články 87-89
Boj proti diskriminaci a téma občanství	Články 18-25
Veřejné zdraví	Článek 168
Regionální politika – hospodářská, sociální a územní soudržnost	Články 174-178, Články 162-164
Výzkum a inovace	Články 179-190
Daně	Články 110-113
Cestovní ruch	Článek 195
Doprava	Články 90-100

POZN.: Tento seznam je souhrnem nejširších oblastí politiky EU a není nutně vyčerpávající. Podrobnější informace najdete v plném znění [Smluv](#).

* SFEU = Smlouva o fungování Evropské unie SEU = Smlouva o Evropské unii

Výše uvedený text má sloužit jako návod pro organizátory občanských iniciativ. Pro Evropskou komisi není právně závazný. Neposkytuje vyčerpávající informace a nepředstavuje oficiální interpretaci textu Smluv.

I když musíte v oficiálním online registru evropských občanských iniciativ uvést **ustanovení Smluv**, která považujete pro vámi navrhovaná opatření za relevantní, **bude vaše iniciativa zaregistrována i tehdy**, nebudou-li tato ustanovení uvedena správně, ale **bude-li možné konstatovat, že vaše iniciativa splňuje výše uvedené podmínky, zejména že nespadá zjevně mimo rámec pravomocí Komise, které ji opravňují k předložení návrhu právního aktu Unie.**

Pokud však vaše iniciativa zjevně nespadá do rámce pravomocí Komise, Komise vás bude o výsledku posouzení informovat a svou iniciativu **budete moci pozměnit a předložit znovu** v souladu s požadavky.

Vaše iniciativa může být **zaregistrována částečně**, a to v případě, že její část – včetně jejích hlavních cílů – nespadá zjevně mimo rámec pravomocí Komise na předložení návrhu právního aktu Unie. V takovém případě budete moci shromažďovat prohlášení o podpoře pouze ve vztahu k registrovanému obsahu.

| **Nepovinné informace:**

Chcete-li poskytnout podrobnější informace o tématu, cílech a souvislostech vaší iniciativy můžete připojit:

- vložit (do příslušné kolonky jako text) přílohu (maximálně 5 000 znaků);
- vložit (nahrát v samostatném dokumentu) další informace včetně podrobnějších podkladových informací;
- vložit (nahrát v samostatném dokumentu) návrh právního aktu.

Vezměte prosím na vědomí, že **překlad dalších informací** o iniciativě a případného **návrhu právního aktu** Komise neposkytuje a musí ho zajistit skupina organizátorů.

Níže uvádíme odkazy na další informace, které v samostatném dokumentu připojili organizátoři některých předchozích iniciativ, včetně tří z týmů, kterým se podařilo získat 1 milion podpisů, například:

- [Politika soudržnosti k zajištění rovnosti mezi regiony a k zachování regionálních kultur](#)
- [Stop vivisekci](#)
- [Zakažte glyfosát a chraňte lidi a životní prostředí před toxickými pesticidy](#)
- [Evropská iniciativa pro pluralitu sdělovacích prostředků](#)

Dokument na podporu vaší iniciativy a jejích cílů s podrobnějším vysvětlením může mít jakoukoli podobu. Neplatí žádná omezení, co se týče její délky nebo např. počtu obsažených vyobrazení, pod podmínkou, že dokument nepřesáhne 5 MB.

Návrh právního aktu organizátoři dodávají spíše zřídka. Poskytli je například organizátoři těchto iniciativ:

- [Europe CARES](#) – kvalitní vzdělávání podporující začlenění dětí se zdravotním postižením
- [Jeden z nás](#)
- [Máma, táta a děti](#)
- [Stop plastům v mořích](#)

Všechny tyto dodatečné údaje vám pomohou přiblížit ostatním cíle vaší iniciativy – během registrace, sběru prohlášení o podpoře i v konečné fázi během přezkumu ze strany Komise.

Pokud se vám podaří shromáždit 1 milion podpisů, Komise zahájí přezkum, během kterého zohlední veškerý zaregistrovaný obsah, včetně přílohy a dalších informací a návrhu právního aktu. Proto je důležité, abyste veškeré informace, které má Komise zohlednit, dodali již ve fázi registrace, protože později již nebudete mít možnost tyto nepovinné údaje doplnit!

Budete-li potřebovat individuální a nezávislé poradenství a posouzení, zda vaše iniciativa nepadá zjevně mimo rámec pravomocí Komise, využijte kontakty v části „Poradenství“ na stránkách Fórum Evropské občanské iniciativy. Odpověď obdržíte do 8 pracovních dnů.

Tipy

- Seznamte se pečlivě s články Smlouvy, které může Komise použít jako právní základ a předložit podle nich právní akt. Uvádíme příklady na několika předchozích iniciativách (na základě rozhodnutí Komise o registraci): „We are a welcoming Europe, let us help!“: Čl. 77 odst. 2 písm. b), čl. 78 odst. 2, čl. 79 odst. 2, čl. 82 odst. 2 písm. c) a čl. 83 odst. 1 a 2 Smlouvy o fungování Evropské unie. „Stop extremismu“: Články 114, 153 a 19 Smlouvy o fungování Evropské unie
- Pečlivě si prostudujte články Smlouvy. Pro potřeby evropské občanské iniciativy lze použít ty články, které odkazují na „legislativní postup“ (řádný nebo zvláštní), a to za předpokladu, že článek konkrétně neuvádí, že návrh musí předložit jiný orgán než Komise. Dále můžete využít ty články, které výslovně stanoví, že za předložení návrhu aktu odpovídá Komise.
- Pozor: Odkaz na větší počet článků nemusí nutně zaručit, že iniciativa bude zaregistrována!
- Bude užitečné, pokud si projdete úspěšně zaregistrované iniciativy i ty, jejichž registrace byla zamítnuta.

Výše uvedený text má sloužit jako návod pro organizátory občanských iniciativ. Pro Evropskou komisi není právně závazný. Neposkytuje vyčerpávající informace a nepředstavuje oficiální interpretaci textu Smluv. Komise v žádném případě neodpovídá za to, jak budou použity informace, jež jsou v textu uvedeny.